

Motion till riksdagen 2019/20:976

av **Elin Lundgren (S)**

En handlingsplan för övergång till djurfri forskning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av att ta fram en handlingsplan för övergång till djurfri forskning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

EU har slagit fast att så snart det är vetenskapligt möjligt ska samtliga djurförsök på levande djur i vetenskapliga syften och i undervisningssyfte ersättas med andra forskningsmetoder (2010/63/EU). Att så också sker snarast möjligt är av avgörande betydelse för att vi i Sverige ska gå mot en mer effektiv, etisk och modern forskning och därigenom öka våra konkurrensförutsättningar gentemot andra länder. Genom att ta fram en nationell handlingsplan för övergång till djurfri forskning och handlingsplaner för minskning av djurförsök inom olika forskningsområden kan vi ta ett viktigt steg i denna riktning.

I Sverige avslutades år 2016 försök på 612 311 djur och provfiske omfattade 6 416 730 fiskar och bläckfiskar. Djurförsök innebär att djur utsätts för smärta, ångest och annat lidande. Inte sällan är det svårt att direkt överföra resultaten från djur till människa och ofta upptäckts nya biverkningar och bristande effekt först vid kliniska studier på människor. Administrationen och genomförandet av djurförsök är också både

tidskrävande och kostsam. Av de djurfria metoder som har tagits fram hittills har flera visat sig vara mer effektiva och bedöms kunna ge tydligare och bättre forskningsresultat. En övergång till djurfri forskning skulle därför innebära många fördelar i form av minskat lidande, ökad träffsäkerhet och högre effektivitet inom den medicinska forskningen.

Satsningar som det relativt nyinrättade 3R-centret, som samordnar och främjar arbetet med alternativa metoder och de 13 miljoner kronor som varje år tilldelas forskning för att utveckla alternativa metoder och 2 miljoner kronor för valideringsstudier är viktiga för att föra arbetet framåt, men mer behövs för att kunna göra verklig skillnad.

En tydlig handlingsplan på nationell nivå och handlingsplaner inom olika forskningsområden behövs därför för att staka ut en väg framåt. Det finns redan idag alternativa etiska forskningsmetoder, så som cellmodeller i provrör (in vitro), datormodeller (in silico) och kemiska metoder (in chemico). Det behövs mycket mer forskning för att utveckla sådana metoder. Metodutvecklingen är en investering både i framtida forskning och i bilden av Sverige som en ledande forskningsnation.

Ett av dem länder som valt att gå före är Nederländerna som har tagit ett viktigt steg i riktning mot utfasningen av djurförsök. De har utarbetat en plan för övergång till djurfri forskning och ett av målen är att till år 2025 ska djurförsök för att testa kemiska produkter ha ersatts med alternativa testmetoder. De efterlyser nu samarbete med fler länder i arbetet med utveckling av alternativa forskningsmetoder. Låt Sverige bli ett av dessa länder.

Elin Lundgren (S)